

*І.І. Борисенко, Харківський інститут банківської справи
Університету банківської справи НБУ*

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ БАНКУ

У сучасних умовах змін на ринку ліквідних і дохідних фінансових інструментів, на ринку міжбанківських кредитів, недостатньої довіри до банків з боку населення, особливої актуальності набуває питання забезпечення банку фінансовими ресурсами. Одним із основних факторів, що забезпечує ефективну діяльність банку, залежно від стратегії формування фінансових ресурсів банку, є здатність обирати відповідне джерело формування за ознакою продукту, що в розрахунковій площині передбачає отримання прибутку та інших переваг у майбутньому.

Один з перспективних напрямів банківської діяльності пов'язують з впровадженням та розвитком нових банківських послуг та продуктів, зокрема з розвитком банківських платіжних карток, але процес їх впровадження супроводжується певними труднощами, пов'язаними насамперед із недостатнім практичним досвідом користування картками населення. Хоча для України цей напрям банківської діяльності не стільки вважається новим, скільки не використовується належним чином його потенційними користувачами, а саме клієнтами банківських установ або потенційними клієнтами.

Випуск банківських платіжних карток, окрім залучення фінансових ресурсів до банку, дозволяє інтегруватися в міжнародну банківську систему банківських послуг, підняти діловий імідж банку, завоювати ринок та залучити клієнтів, що, в свою чергу, дасть можливість оволодіти новітніми банківськими технологіями, збільшити швидкість розрахунків, вилучити помилки та зловживання з боку банківських працівників. Основними факторами, які впливають на розвиток та впровадження нових платіжних інструментів, а також на еволюцію сучасних грошових форм у цілому, є технологічний фактор, попит та конкуренція.

Бурхливий розвиток нових технологій визначає необхідність реформування платіжних інструментів як засобу платежу, створює можливість їх запровадження різними, зокрема не фінансовими установами, а також формує зміни попиту на нові форми фінансового обслуговування.

Фінансова нестабільність в Україні стала причиною зменшення темпів емісії карток. У першу чергу підприємства, які довгі роки сплачували заробітну плату за допомогою картки, почали відходити у тінь та видавати готівкою, залежно від прибутковості ведення бізнесу та підвищення рівня безробіття, тому першими, хто відчув зменшення

карток, були банки, які в основному працювали по зарплатних проектах. По-друге, фінансисти вважають причиною спаду емісії збільшення недовіри до банківської системи в зв'язку з введенням тимчасової адміністрації в 15 банках України.

Для розробки стратегії банку на ринку платіжних карток стосовно напрямів залучення клієнтів до користування платіжними картками насамперед необхідно виявити, хто саме є користувачами цих послуг. Оскільки не всі клієнти однакові, повинна існувати диверсифікованість пропозиції платіжних інструментів у сфері платіжних послуг. Отже, для розвитку електронного ринку платіжних послуг доцільно використовувати різні типи платіжних інструментів, особливо в мережі Інтернет.

З метою виявлення особливостей використання користувачами можливостей банківських платіжних карток автором було проведено анкетування. Анкета містила питання щодо рівня отриманого доходу респондентів та рівня використання можливостей карток за різними характеристиками. На основі результатів проведеного методу дослідження складена таблиця спряженості. На основі аналізу таблиці спряженості за допомогою програми STATISTICA 7.0 розроблена методика дослідження впливу різних факторів на вибір користувачами платіжних інструментів.

Борисенко, І.І. Проблемні аспекти формування фінансових ресурсів банку [Текст] / І.І. Борисенко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. тез доповідей XII Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2009 р., м. Суми): у 2 т. – Суми: УАБС НБУ, 2009. – Т. 1. – С. 124-125.